



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 25/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. januára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Ján Florián Gajniak advokát, s. r. o., Šafárikovo námestie 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ján Florián Gajniak, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 26 S 19/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. februára 2016 faxom doručená a následne poštou 2. marca 2016 predložená sťažnosť

██████████, ██████████ (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 S 19/2012 (ďalej len „napadnuté konanie“). Predmetom napadnutého konania je preskúmavanie správnych rozhodnutí o vyvlastnení nehnuteľností (pozemkov).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že je účastníčkou napadnutého konania a *„[v]ec je od podania žalobného návrhu v tak dôležitej majetkovej veci o tom kto je skutočným vlastníkom pozemkov na Krajskom súde v Nitre v 3,5 ročných prieťahoch“*.

Sťažovateľka ďalej tvrdí, že v priebehu napadnutého konania podala *„návrh o zaplatenie majetkovej a nemajetkovej ujmy a žiadala neplatné vyvlastnenie pozemkov zrušiť, resp. súdom určiť, že vyvlastnenie pozemkov je neplatné“*.

Na základe už uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo ██████████... na súdnu ochranu podľa čl. 46 a na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 odst. /2/ Ústavy SR a čl. 12 rovnosť v právach a právo rovnakého zaobchádzania a právo vlastniť majetok a s ním nakladať podľa čl. 20 Ústavy SR a podľa článku 1. právo na pokojné užívanie majetku a článku 6. odst. /1/ právo na spravodlivé súdne konanie v primeranej lehote a čl. 13. právo na účinný opravný prostriedok a čl. 14. zákaz diskriminácie v právach a slobodách podľa Medzinárodného Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod zn. spisu číslo: 26 S/19/2012.

2. Krajskému súdu v Nitre prikazuje, aby v konaní zn. spisu: 26 S/19/2012, konal a to bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ]... priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume: 190 000.- Eur z titulu majetkovej ujmy a primerané finančné zadostučinenie v sume: 300 000.- Eur z titulu nemajetkovej ujmy porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 a na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 odst. /2/ Ústavy SR a čl. 12 rovnosť v právach a právo rovnakého zaobchádzania a práva vlastníť majetok a s ním nakladať podľa čl. 20 Ústavy SR a porušením práva na pokojné užívanie majetku podľa článku 1. a článku 6 odst. /1/ na spravodlivé súdne konanie v primeranej lehote a čl. 13 práva na účinný opravný prostriedok a čl. 14 práva zákazu diskriminácie podľa Medzinárodného Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v súdnom konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod zn. spisu číslo 26 S/19/2012 .a aby uvedené priznané sumy 190 000.- Eur a 300 000.- Eur vyplatil Krajský súd v Nitre sťažovateľke: [REDAKOVANÉ] do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Krajský súd v Nitre je povinný vyplatiť [REDAKOVANÉ] trovy konania vo výške 360.- Eur a zaväzuje Krajský súd v Nitre, aby sumu 360.- Eur uhradil do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet právneho zástupcu sťažovateľky. “

Sťažovateľka v petite sťažnosti síce namieta porušenie čl. 12, čl. 20 a čl. 46 ústavy a čl. 1 dohovoru, avšak z obsahu sťažnosti vyplýva, že namieta porušenie čl. 12 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, a preto ústavný súd sťažnosť prerokoval v rozsahu uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 12 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 13 a čl. 14 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom krajského súdu v napadnutom konaní

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods.1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd zistil, že sťažovateľka zastúpená kvalifikovanou právnu zástupkyňou v petite svojej sťažnosti síce všeobecným spôsobom označila porušenie čl. 12 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 13 a čl. 14 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom krajského súdu v napadnutom konaní, avšak bez toho, aby z celkového obsahu sťažnosti vyplývalo, akým spôsobom sa krajský súd mal dopustiť porušenia práv zaručených v sťažovateľkou označených článkoch ústavy a dohovoru, čím svoju sťažnosť v súvislosti s namietaným porušením týchto článkov ústavy a dohovoru neodôvodnila.

V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

Na základe už uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že podľa jeho doterajšej judikatúry vo veci sťažovateľky nie sú splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného

súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. I. ÚS 41/02).

Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušovanie označeného práva ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02, IV. ÚS 258/2012). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (m. m. Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Ústavný súd taktiež už opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07, I. ÚS 269/2012).

Vzhľadom na sťažovateľkou uplatnenú námietku proti postupu krajského súdu, podľa ktorej napadnuté konanie vykazuje znaky nesústredeného postupu krajského súdu, keďže tento v priebehu viac ako troch rokov vo veci meritórne nerozhodol, ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti 12. januára 2018 v príslušnej kancelárii krajského súdu zistil, že vo veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 26 S 19/2012 bol 17. decembra 2015 vyhlásený rozsudok, proti ktorému bolo žalobcom 11. februára 2016 podané odvolanie. Ústavný súd ďalej zistil, že v čase rozhodovania ústavného súdu sa vec nachádza na Najvyššom súde Slovenskej republiky, kam bola krajským súdom odstúpená 15. apríla 2016 na rozhodnutie o podanom odvolaní.

Keďže sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom krajského súdu v konaní, ktoré bolo na krajskom súde pred doručením jej sťažnosti ústavnému súdu skončené vydaním meritórneho rozhodnutia, je zrejmé, že v čase predbežného prerokovania sťažnosti na ústavnom súde tvrdené porušovanie sťažovateľkou označených práv už netrvalo.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti v tejto časti dospel k záveru, že podmienky na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie splnené neboli, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Nad rámec už uvedeného ústavný súd uvádza, že s prihliadnutím najmä na doterajšiu dĺžku napadnutého konania, ako aj na vyšší počet účastníkov tohto konania zastáva názor, že sťažovateľkou namietaný postup krajského súdu by ani za iných okolností nedosahoval ústavnoprávny rozmer a uvedené skutočnosti by boli samostatným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2018